

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2023
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ' ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑ Α

A1.

Απόδειξη σχολ. βιβλίο σελ. 30

Έστω η συνάρτηση $F(x) = cf(x)$

Έχουμε:

$$F(x+h) - F(x) = cf(x+h) - cf(x) = c(f(x+h) - f(x)) \text{ και για } h \neq 0$$

$$\frac{F(x+h) - F(x)}{h} = \frac{c(f(x+h) - f(x))}{h} = c \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$$

$$\text{Επομένως } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h) - F(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \left[c \frac{f(x+h) - f(x)}{h} \right] = cf'(x)$$

$$\text{Άρα } (cf(x))' = cf'(x)$$

A2.

Ορισμός σχολ. βιβλίο σελ. 22

Αν το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h}$ υπάρχει και είναι πραγματικός αριθμός τότε λέμε ότι η

f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της. Το όριο αυτό ονομάζεται παράγωγος της f στο x_0 και συμβολίζεται με $f'(x_0)$.

$$\text{Έχουμε λοιπόν } f'(x_0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h}.$$

A3.

α. Λ

β. Σ

γ. Σ

δ. Λ

ε. Σ

ΘΕΜΑ Β

$$f(x) = 2x^3 + ax^2 - 12x + 10 \quad x \in \mathbb{R} \quad a \in \mathbb{R}$$

B1.

Η f παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $f'(x) = 6x^2 + 2ax - 12$.

B2.

Επειδή η εφαπτομένη της Cf στο $x_0 = 1$ είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$ έχουμε ότι

$$f'(1) = 0 \Leftrightarrow 6 \cdot 1^2 + 2a \cdot 1 - 12 = 0 \Leftrightarrow 6 + 2a - 12 = 0 \Leftrightarrow 2a = 6 \Leftrightarrow a = 3$$

B3.

Για $a = 3$ είναι $f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x + 10$ οπότε $f'(x) = 6x^2 + 6x - 12$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 6x^2 + 6x - 12 = 0 \Leftrightarrow 6(x^2 + x - 2) = 0 \Leftrightarrow x = -2 \text{ ή } x = 1$$

x	$-\infty$	-2	1	$+\infty$
$f'(x)$	+	○	○	+
$f(x)$	↗		↘	↗

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, -2]$

Η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[-2, 1]$

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$

Η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο στο $x_1 = -2$ με τιμή
 $f(-2) = 2 \cdot (-2)^3 + 3 \cdot (-2)^2 - 12 \cdot (-2) + 10 = -16 + 12 + 24 + 10 = 30$

Η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στο $x_2 = 1$ με τιμή
 $f(1) = 2 \cdot 1^3 + 3 \cdot 1^2 - 12 \cdot 1 + 10 = 2 + 3 - 12 + 10 = 3$

B4.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{6x^2 + 6x - 12}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{6(x-1)(x+2)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} [6(x+2)] = 6 \cdot (1+2) = 18$$

ΘΕΜΑ Γ

Κλάσεις	Κεντρική τιμή x_{Σ}	Συχνότητα x_i	$x_i v_i$
[8,12)	10	20	200
[12,16)	14	15	210
[16,20)	18	v_3	$18v_3$
[20,24)	22	5	110
	Σύνολο		

$$\text{Είναι } v = v_1 + v_2 + v_3 + v_4 = 20 + 15 + v_3 + 5 = 40 + v_3$$

$$\sum_{i=1}^4 (x_i v_i) = x_1 v_1 + x_2 v_2 + x_3 v_3 + x_4 v_4 = 200 + 210 + 18v_3 + 110 = 520 + 18v_3$$

$$\text{Οπότε } \bar{x} = 14 \Leftrightarrow \frac{\sum_{i=1}^4 (x_i v_i)}{v} = 14 \Leftrightarrow \frac{520 + 18v_3}{40 + v_3} = 14 \Leftrightarrow 520 + 18v_3 = 14(40 + v_3) \Leftrightarrow$$

$$520 + 18v_3 = 560 + 14v_3 \Leftrightarrow 4v_3 = 40 \Leftrightarrow v_3 = 10$$

Γ2.

Επομένως:

Κλάσεις	Κεντρική τιμή x_2	Συχνότητα v_2	$x_i v_i$
[8,12)	10	20	200
[12,16)	14	15	210
[16,20)	18	10	180
[20,24)	22	5	110
	Σύνολο	50	700

Γ3.

Κλάσεις	Κεντρική τιμή x_2	Συχνότητα v_2	$(x_i - \bar{x})$	$(x_i - \bar{x})^2$	$v_i (x_i - \bar{x})^2$
[8,12)	10	20	-4	16	320
[12,16)	14	15	0	0	0
[16,20)	18	10	4	16	160
[20,24)	22	5	8	64	320
	Σύνολο	50			800

$$\text{Είναι } s^2 = \frac{\sum_{i=1}^4 v_i (x_i - \bar{x})^2}{v} = \frac{800}{50} = 16$$

Γ4.

$$CV = \frac{s}{|\bar{x}|} = \frac{\sqrt{16}}{14} = \frac{4}{14} = \frac{2}{7} = 0,28 = 28\%$$

Επειδή $CV > 10\%$ άρα το δείγμα δεν είναι ομοιογενές.

ΘΕΜΑ Δ

$$f(x) = -\frac{1}{x^2}, \quad x \neq 0$$

Δ1. Η f για $x \neq 0$ είναι παραγωγίσιμη με

$$f'(x) = -\frac{1 \cdot x^2 - 1(x^2)'}{x^4} = -\frac{0 - 2x}{x^4} = \frac{2x}{x^4} = \frac{2}{x^3}$$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	-		+
$f(x)$	↘		↗

Η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0)$

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$

Δ2.

Η f στο διάστημα $[-4, -1]$ είναι γνησίως φθίνουσα, οπότε:

$$-4 \leq x \leq -1 \quad f \searrow$$

$$f(-4) \geq f(x) \geq f(-1)$$

$$-\frac{1}{16} \geq f(x) \geq -1$$

Δ3.

Η εξίσωση εφαπτομένης (ε) της C_f στο σημείο της $A(1, f(1))$ είναι της μορφής $y = \lambda x + \beta$, όπου $\lambda = f'(1)$.

$$\text{Επομένως, } f'(1) = \frac{2}{1} = 2$$

$$\text{Συνεπώς, } \varepsilon : y = 2x + \beta$$

Το σημείο επαφής της C_f και της (ε) είναι το $M(1, f(1))$ δηλαδή $M(1, -1)$ αφού

$$f(1) = -\frac{1}{1} = -1$$

Αφού $M \in (\varepsilon)$ ισχύει: $y = 2x + \beta \xrightarrow[y=-1]{x=1} -1 = 2 \cdot 1 + \beta \Leftrightarrow -1 - 2 = \beta \Leftrightarrow \beta = -3,$

Άρα η ζητούμενη εξίσωση της εφαπτομένης είναι $\varepsilon : y = 2x - 3$

Δ4.

Τα σημεία $A(x_1, y_1), B(x_2, y_2), \Gamma(x_3, y_3)$ είναι σημεία της εφαπτομένης (ε) δηλ.

$$y_i = 2x_i - 3 \quad i = 1, 2, 3$$

Οπότε: $\bar{y} = 2\bar{x} - 3 = 2 \cdot 4 - 3 = 8 - 3 = 5$ και $s_y = |2|s_x = 2 \cdot 2 = 4$

$$\text{Άρα } CV = \frac{s_y}{|\bar{y}|} = \frac{4}{5} = 0,8 = 80\%$$